रत्ननगर नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
रत्ननगर, चितवन
बागमती प्रदेश, नेपाल

मिती २०७७/४/२१

रत्ननगर नगरपालिका पशुपंक्षी शाखाको पशुपालक कृषकहरुमा अपिल
गाई भैसीको छाला सम्बन्धि रोग (Lumpy Skin Disease)

परिचयः

यो रोग गाईहरुमा एक प्रकारको भाईरस (पक्स समुहको काप्री पक्स भाईरस) बाट देखिने रोग हो कहिलेकाहि भैसीहरुमा पनि देखिन सक्छ यो रोग पहिला अफ्रिकामा सिमित थियो । सन २०१२ पछि मध्य पुर्व दक्षिण पुर्वी युरोप एशिया काजकीस्थातान बंगलादेश भारत हुदै हाल नेपालमा देखा परेकोमा केहि महिना अगाडीवाट मोरङ झापा हुदै २०७७ श्रावण पहिलो साताबाट राप्ती / खैरहनी र यस रत्ननगर नगरपालिका क्षेत्रमा यसै सगँ मिल्दो जुल्दो लक्षण देखाई गाईहरु विरामी देखा परेको र विरामी गाईको नमुना संकलन गरी राष्ट्रिय पशु पंक्षी रोग अन्वेषण प्रयोगशाला त्रिपुरेश्वरमा परिक्षण गर्दा लम्फि स्किन डिजिज नै भएको जानकारी प्राप्त भएको छ । विरामी गाईहरु केहि मरेको जानकारी भई रहेको हुदा सर्तकता अपनाउनु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

मुख्य लक्षणहरु

१- आखाँमा कचेरा निकाल्ने / सिगान वग्ने / मुखुमा धेरै फिज निकाल्ने शरिर काप्ने उच्च ज्वरो अउने ।

२- शरिरिरका विभिन्न भागमा विशेष गरी घाटी/ पछाडिको भाग पेट थुन वरिपरि गिर्खा (१०देखि ५०mm सम्मको देखिने ।

३- शरिरिरका विभिन्न भागमा विशेष गरी घाटी/ ह्यकुलो पेट नाईटो पछाडीको भाग फिला घुडा जोर्निहरु सुनिने गरेको देखिने ।

४- यस रोगले दुध उत्पादन घट्ने व्याउने गाई तुहिन सक्ने वाझोपना देखिन सक्ने २० प्रतिशत जति गाई विरामी पर्ने विरामी मध्ये १ देखि ५ प्रतिशत सम्म मर्न सक्ने संभावना रहेको ।

रोग सर्ने मुख्य तरिका

१- लामखुट्टे, झिगा, किर्ना आदिको टोकाईको माध्यमबाट ।

२- संक्रमित गाई भैसीको आवत जावत बाट संर्सग बाट ।

३- संक्रमित पशु र स्वास्थ्य पशुलाई उपचारको क्रममा प्रयोग हुने सामाग्रि लगायत अन्य संर्सगबाट

उपचार तथा रोगथाम

भाईरल रोग भएकोले ठोस उपचार छैन रोगीको लक्षण अनुसार पशु चिकित्सक र प्राविधिको सल्लाहामा उपचार गर्ने नेपालमा खोप हाल सम्म उपलब्ध छैन । संक्रमित क्षेत्रबाट पशु आवत जावत खरिद विक्री नियन्ण गर्ने लामखुट्टे झिगा, भुसुना आदिको नियन्त्रण गर्ने गोठ र गोठ वरिपरिको वातावरण सफा राख्ने ।

शालिक राम पौडेल
पशु विकास अधिकृत

टुवराज पोखेल
प्रशासकीय अधिकृत